

RAZVIJANJE DEČJEG STVARALAŠTVA

Pojam i karakteristike stvaralaštva

Stvaralaštvo ili kreativnost se najšire gledano, izražava u čovekovo sposobnosti samoostvarivanja u svetu koji ga okružuje, u konstruktivnom i produktivnom mišljenju i ponašanju kojim unosi promene u ovaj svet, a time i u samoga sebe.

Osobine koje kreativna, stvaralačka osoba ima su sledeće:

1. fluentnost ideja
2. fleksibilnost
3. originalnost
4. neukalupljenost
5. pronicljivost
6. divergentno mišljenje
7. intelektualna inicijativa.

Dečje stvaralaštvo, kao ni igra, nije anarhična aktivnost, lišena svake vrste pravila.

Naprotiv, aktivnosti deteta vezane za ispoljavanje stvaralaštva su određene unutrašnjim zakonitostima, koje su isto toliko stroge i utvrđene, koliko i proizvoljne.

Dečje stvaralaštvo i kreativnost značajne su poluge u ukupnom dečjem razvoju.

Funkcije stvaralaštva u dečjem stvaralaštvu

Zahvaljujući stvaralaštvu, deca imaju prilike da bolje upoznaju svoje mogućnosti, da stvore pozitivnu sliku o sebi, da se iskažu, potvrde kao ličnost i dokažu svoje mogućnosti.

Podsticanje stvaralačkog izražavanja ima, između ostalog zadatak da pripremi decu za promene koje ih očekuju u društvu budućnosti i da ih osposobi za preuzimanje aktivnih uloga u ovim promenama.

Otuda je potrebno deci omogućiti, ponuditi i podsticati kod njih one aktivnosti koje će doprineti razvoju osobina kreativne ličnosti.

Funkcije stvaralaštva su mnogobrojne, a među najznačajnije mogu se ubrojati:

1. sticanje bogatog i raznovrsnog čulnog iskustva
2. oplemenjivanje emocija
3. stvaranje trajne potrebe za stvaralačkim delovanjem
4. otkrivanje, istraživanje, kreativnost, komunikacija
5. doprinos formiranju ličnosti u celini.

Vaspitno-obrazovni zadaci, uslovi i postupci vezani za razvijanje stvaralaštva

U vaspitno-obrazovne zadatke, koji stimulišu stvaralaštvo, ubrajaju se sledeći zadaci:

1. negovanje čulne osetljivosti i radoznalosti za sticanje novih iskustava
2. konstruktivnost i razvoj interesovanja
3. inventivnost
4. kritičko mišljenje
5. individualni pristup u mišljenju i ponašanju, tolerancija
6. negovanje humanih stavova, empatije i razumevanja za druge ljude
7. saradnja
8. autonomija
9. oslobađanje od konformiranja autoritetima
10. oslobađanje od dosade, praznine
11. razvoj unutrašnje motivacije.

Da bi se uticalo na dečje stvaralaštvo neophodno je obezbediti odgovarajuće uslove i postupke.

Razvoj stvaralaštva je uslovljen ukupnim društvenim odnosima u kojima dete živi i odrasta.

Osim toga, na razvoj stvaralaštva utiču kako materijalni, tako i psihološki činioci.

U povoljne uslove za razvoj stvaralaštva se ubrajaju:

kojima

- povoljna, pozitivna atmosfera
- odgovarajuća, bogata čulna iskustva, su deca izložena
- materijal i pribor
- motivacija
- pravilni vaspitni postupci,

ohrabrivanje, pohvaljivanje deteta u njegovoj aktivnosti.

Pored neophodnih uslova, postoji više opštih postupaka koji se primenjuju za podsticanje dečjeg stvaralačkog izražavanja.

U njih, pre svega, treba ubrojati sve postupke za proširivanje obima dečjeg iskustva: fizičkog, socijalnog, logičko-matematičkog, postupke za unapređenje dečje radoznalosti, originalnosti, istrajnosti i sl.

Tome, u velikoj meri, može da doprinese ostvarivanje čitavog programa vaspitno-obrazovnog rada u dečjem vrtiću.

Podsticanje dečjeg stvaralaštva, treba da ima svojstva igre, da se oslanja na unutrašnje motive i potrebe deteta i da pozitivno doprinese ukupnom dečjem razvoju i formiranju kompletne ličnosti.